

Den nye folkesporten

Antall aktive øker kraftig ■ Proffene inspirerer

ESPEN HANSEN
MAGNUS KNUITSEN BJØRKE (foto)

Pra 2007 til 2008 økte antallet konkurranseisensener med nesten ti tusen. I løpet av foråret fikk Norges Cykleforbund (NCF) 20 nye klubber. Bare hittil i år er det startet 12 nye klubber. Tilbudene til de som ønsker å konkurrere skyter opp landet rundt. For bare noen få år siden besto administrasjonen i NCF av to medarbeidere. Nå er de syv heltdansatte.

– Økningen har vært helt fantastisk, sier generalsekretær Heikki Dahle i NCF.

Han har jobbet i forbundet siden 1988 og mener det er mange årsaker til sykkel sportens oppsving.

Sjerner som Thor Hushovd, Kurt Asle Arvesen og Gunn-Rita Dahle Fleisjø har sin del av æren, men aller viktigst har nok TV-øvertøringene av Tour de France vært.

– Tre ukers gratis TV-reklame midt på sommeren har vært uvurderlig. Folk har virkelig fått oppøyrens for hvilken spennende og fascinerende sport sykling egentlig er, sier Dahle.

Kunnskapsen om sykling som konkurranseidrett har tidligere vært så som så i Norge, men nå skjønner stadig flere at det handler om en lagidrett med en individuell vinner.

– Vi har hatt mange telefoner til forbundet med spørsmål om taktikk etter TV-øvertøringene, forteller sportskonsulent Thomas Dahlsrud i NCF.

Man skulle tro at den kraftige oppmerksomheten rundt doping i profesjonskuset ville ha endende virkning på interessen og virke avskrekkende i forhold til rekurreringen. Men så har ikke skjedd. Det er kun i forbindelse med jakt på nye sponsorer at forbundet møter slike reaksjoner.

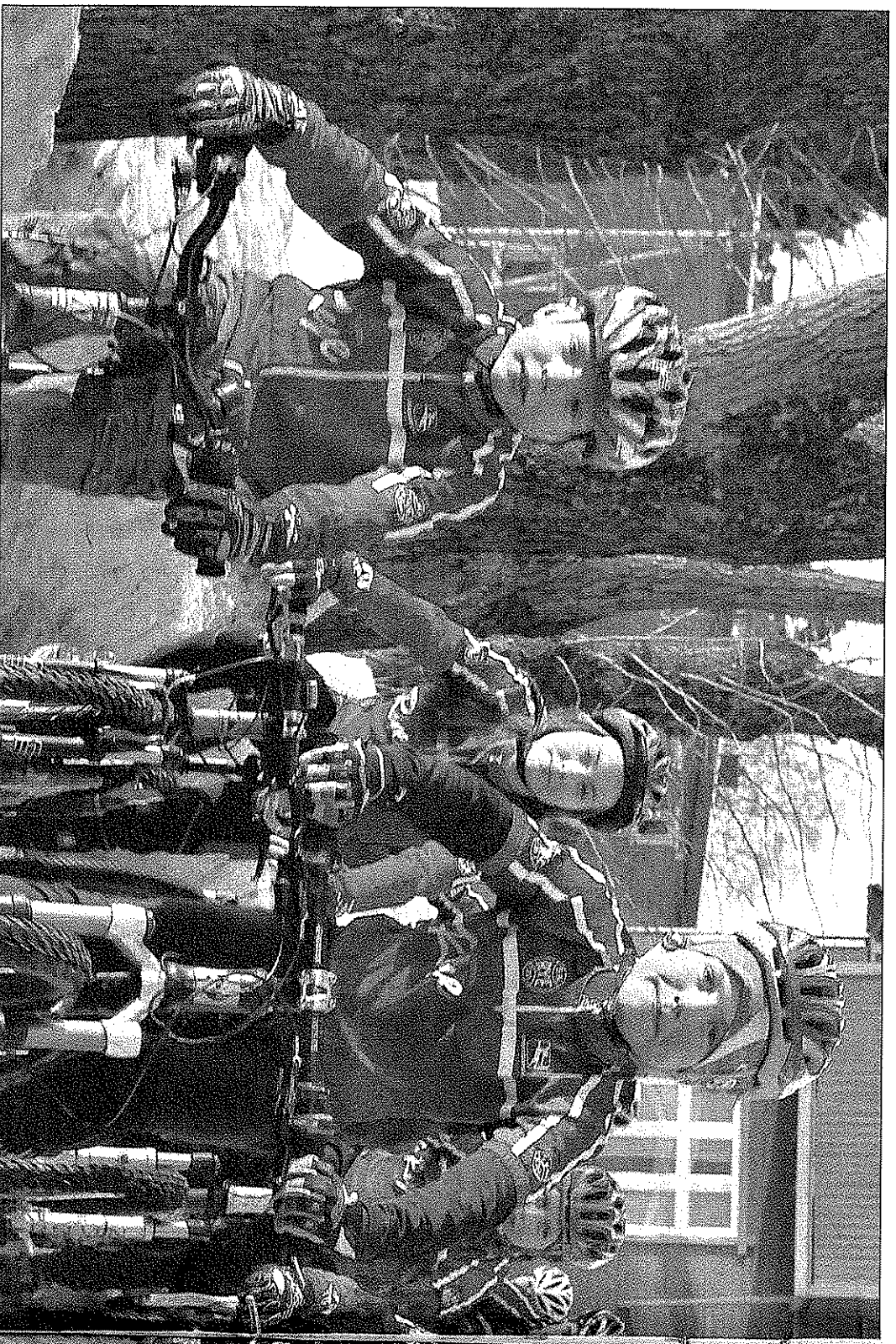
– Vi synes ikke det er riktig at norsk sykkel sport blir tillagt samme holdninger og plassert i samme bås som nasjoner med et langt rulleblad innen doping-saker, fortsetter Dahle.

Trekklapstre. Oppblomstringen skjer både blant småunger og veteranner i terrenget og på landeveien. Det er først det siste tiåret at terrenngykling virkelig har tatt av. De store rittene, som Birken, Grenserittet, Nordsjørittet og Raumerittet, er blitt trekklapstre og prestisjeritt både for eliten og de som bare konkurrerer mot seg selv.

– Vi har mange veldig flinke arrangører som er med på å dra opp interessen, sier Dahle, som også trekker frem Thondheim-Oslo om et populært landeveisritt. Men det finnes også mange små og lette ritt.

De mange treningscentrene som tilbyr spinning, skal også ha sin del av æren.

– De var raske til å få tidligere sykkelryttere som trenere. Etter en stund ble det naturlig å bytte ut det kjedelige spinningrom-

Unge sykkelryttere fra Oslo-klubben Rye på treningstur. Rye, og klubber over hele landet, merker økende interesse for sykkel sporten.

met med naturopplevelser. Mange som har syklet tidligere, men som satte bort sykkel en da de stiftet familie og fikk andre prioriteter, har kommet tilbake til sporten via spinningen, fortærer Dahle.

Stadig flere oppdager hvilket ypperlig treningsinstrument sykkel en er. Sammenlignet med løping er belastningen på akillesh, knær og hofter minimal. Skader i forbindelse med uhell er svært få.

– Veistandarden i Norge og trafikkbidet rundt de store byene er en begrensning, men sykling er nansett en enkel idrett uten dyre anlegg. Du når store områder både på veien og i skogen med sykkel en, poengterer generalsekretæren.

Han legger til at miljø også er noe sykkel sporten kan bruke som et pre, men er kritisk til de lange bilkaravanene som følger landeveisritt.

– Det er lettere å holde miljøfanen høyt når vi snakker om terrenngykling, sier han.

Få jenter. Som mange andre utholdenheitsdretter sliter sykling med å rekruttere og ikke minst holde på jentene.

– Vi har dessverre ikke noe godt svar på hvorfor det er slik. Det virker som om jenter er mer oppptatt av tekniske idretter enn å trække på en sykkel i timevis hver dag for å få god kondis. Dessuten er jenter svært oppptatt av det sosiale aspektet ved trening, og det er viktig for oss å

skape gode jentegrupper, sier Dahle.

Han og forbundet har måttet tåle mye kritikk for det mange mener er dyre engangsisensener for dem som bare ønsker å stille opp i for eksempel Birkebeiner-ritt.

– Det var et bevisst valg av det forrige styret å heve den prisen for å få folk inn i organisasjonen. Nå ser vi at det har vært vellykket. En engangsisens koster ca. 200 kroner, men gjelder altså kun i det ene rittet. Velger du en helårsisens som koster ca. tre ganger mer, er du bant annet forsikret ikke bare i ritt, men også på trening. For å kunne løse en helårsisens må man også være medlem av en klubb.

Suksessen til tross, Norges Cykleforbund har ingen hovedsponsorer for sesongen 2009. – Klubbene har nok lettere for å få sponsorer nå enn før, men forbundet sliter, forteller markeds- og sponsorsjef Jolanda Colijn.

Norske sponsorer er tradisjonelt mest opptatt av synlighet i mediene, og det er ikke så enkelt nå vi snakker om en profesjonell idrett der de mest profilerte utøverne kjører for utenlandske klubblag. Det er profflagenes sponsorer som får oppmerksomhet under Tour de France og andre TV-sendte ritt. Det er kun en gang i året, under VM, at det norske landslaget er på TV.

– Kjemppekult å

Anette Fredriksen (12) og Torjus Bern Hansen (13) er ikke i tvil: Sykling er kjemppekult, og allert morsomst er det å sykle i terrenget sammen med venner.

Oslo-klubben Rye er nesten dobbelt så stor som landets nest største klubb målt i antall konkurranseisensener. I fjor løste 500 av klubbens medlemmer lisens mot 337 året før. En formidabel økning som ingen annen klubb er i nærheten av å matche.

– Jeg tror Ryes største suksessfaktorer er opplegg og organisering rundt rekordruppa i Thondheim-Oslo og at de har tatt ordentlig tak i ungdomsarbeidet de siste årene, sier generalsekretær Heikki Dahle i Norges Cykleforbund.

– Hovedfokuset vårt er et godt miljø. Hos oss er

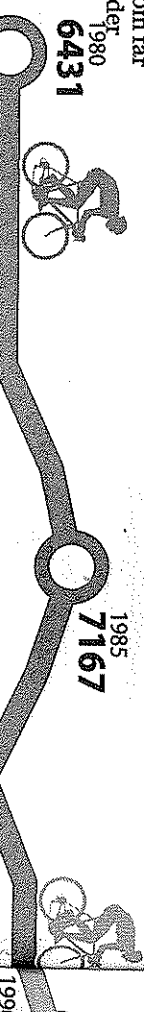
det også rom for dem som ikke ønsker å satse på konkurranse. Det holder om man bare vil yte naturen sammen med andre, sier Torjd Bern Hansen i barne- og ungdomsgruppa i Rye.

Gode trenere. Men klubben satser også på å ha gode trenere kretter for de aller yngste:

– Vi sender 15-16-åringene våre på trenerkurs og betaler dem deretter for å lede trening for de yngste. På et par timer kan de få en like mye som fire timer i kassa på Rimi samtidig som de får gjøre noe de liker godt ute i naturen, sier Bern Hansen.

Mange foreldre er skeptiske til å sende barna på sykkeltraining. Noen er engstelige for at det er farlig for de yngste, andre er skeptiske til et utstyrshysteri som medfører kjøpepress.

– Vi lar barna starte i terrenget. På siter og veier der det ikke er trafikk i det hele tatt. Der lærer de å mestre sykkel en godt

Lisensener i norsk sykkel sport Uviklingen fra 1980-2008

Åftenposten: Fikk

Med Thor Hushovd som fremste forbilde og tre ukers gratis TV-reklame om sommeren, har norsk sykkel sport fått et eventyrlig løft. Aktiviteten er mer enn doblet siden Tour de France ble TV-underholdning.

2008
45 028

400 000 sykler solgt i fjor

FOTO: MAGNUS BJORKE KNUDSEN

Norges Cykleforbund

Siftet 26. oktober 1910

Administrerer landevei-, terreng-, BMX- og banesykling.

Antall klubber: 274.

Norges første sykkelklubb stiftet i Christiania i 1882.

Første verdensmesterskap i Chicago i 1893.

Norske OL-mestere: Knut Knudsen (bane), Gunn-Rita Dahle Flesjå (terreng).

Norske verdensmestere: Wilhelm Henie (bane), Knut Knudsen (bane), Thor Arne Dybdahl (BMX), Gunn-Rita Dahle Flesjå (terreng), Monica Valen, tidl. Valvik (landevei), Kurt Asle Arvesen (landevei U23), Thor Hushovd (tempo, landevei U23).

De fire største turrundene

1. Birkebeinertret, Rena-Lillehammer, 29. august.
2. Nordsjørittet, Egersund-Sandnes, 13. juni.
3. Grenserittet, Strømstad-Halden, 1. august
4. Raumerittet, Romerikssåsen, start Hellerudletta 6. juni.

Høydepunkter på TV

- 12/4: Paris-Roubaix, Eurosport/TV2 Sport
- 19/4: Amstel Gold Race, Eurosport/TV2 Sport
- 26/4: Liege-Bastogne-Liege, Eurosport/TV2 Sport
- 9-31./5: Italia Rundt, Eurosport
- 4-25./7: Frankrike Rundt, TV2/Eurosport
- 23-27/9: VM landevei, NRK/Eurosport

2005
26 448

trene med venner

før de eventuelt får lyst til å starte med landeveissykling på trafikkerte veier. Når det gjelder utstyr er vi ganske klare på at det er nye viktigere med en godt vedlikeholdt sykkel enn en som bare er veldig dyr. Bremses og gir må virke, og karbonrammer til barn er helt unødvendig, mener Bern Hansen.

For Anette Fredriksen er det viktig at hun gjør noe som er gøy sammen med venner. – Jeg startet fordi broren min holdt på og fordi jeg ikke hadde noe spesielt å gjøre om sommeren. Nå synes jeg dette er kjempe morsomt og liker alle de utfordringene vi får i terrenget, sier hun og får støtte av Torjus Bern Hansen.

– Vi lærer av hverandre, blir flinkere til å beherske sykkel, og det er ganske gøy å konkurrere.

Sosialt. Rye-lederen poengterer fellesskapet og det sosiale ved å være medlem av en klubb/gruppe kontra det å sykle helt alene enten man er ung eller gammel. Opplævelsen av å sykle i et stort felt sammen med minst 20-30 andre er noe helt annet enn å sifte i vinden helt alene.

– Det er alltid en gruppe som passer ditt nivå. Trener du alene er det lettere å hoppe over en økt, å bli liggende på sofaen enn om du vet at noen venter på deg, sier han.

1995
9919

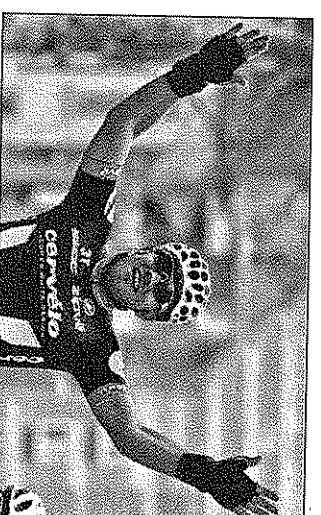

2000
16 779

Supersalg av sykler

I fjor ble det solgt rundt 400 000 sykler i Norge. De aller fleste til over 6000 kroner stykket.

– Ca. ni prosent av Norges befolkning fikk seg ny sykkel i fjor. Det er nesten utrolig med tanke på hvor elendige forhold det er for sykling i blant annet noen av de største byene, sier administrerende direktør Trond Ewald Hansen i Sportsbransjen AS. Salget er opp fem prosent fra

Norske syklist, som Thor Hushovd, hevder seg internasjonalt og er med på å trekke opp interessen i Norge.

FOTO: SEBASTIEN PINEAU, NRORS

også har fokusert på dyrere sykler siden man tjener mest på dem.

Det er ikke toll på sykler, så det er lite å hente på kjøp i utlandet.

– Prisene på sportsutstyr har gått ned de siste årene. Men mange av de sykklene som nå skal selges, er kjøpt, mens dollar og euro var dyrere enn de er nå. Derfor kan prisene være litt høyere i år. Hvorvidt litt høyere priser, sammen med finanskrisen vil gi lavere salg i 2009, er umulig å si, forteller direktøren.